

การประยุกต์ใช้หลักอปริหานิยธรรมในการบริหารงานของเทศบาล
ตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่
AN APPLICATION OF APARIHANIYADHAMMA IN ADMINISTRATION
OF SUNPAKWAN SUB-DISTRICT MUNICIPALITY,
HANGDONG DISTRICT, CHIANG MAI PROVINCE

กิตติ ศรีสมบัติ*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ ๑) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการประยุกต์ใช้หลักอปริหานิยธรรมในการบริหารงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่, ๒) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการประยุกต์ใช้หลักอปริหานิยธรรมในการบริหารงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน, ๓) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ปัญหาของประชาชนที่มีต่อการประยุกต์ใช้หลักอปริหานิยธรรมในการบริหารงานของเทศบาล ตำบลสันผักหวาน, และ ๔) เพื่อศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้หลักอปริหานิยธรรมในการบริหารงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลสันผักหวาน จำนวน ๑๒,๗๘๕ คน เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครชี และมอแกน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๗๕ คน เครื่องมือที่ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่, ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐาน ด้วยค่าที และค่าเอฟ ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญ น้อยที่สุด ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ กำหนดผู้ให้ข้อมูลหลัก ๙ รูป/คน เลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่มีโครงสร้าง เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนาความ

ผลการวิจัย พบว่า :

๑) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการประยุกต์ใช้หลักอปริหานิยธรรมในการบริหารงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉลี่ย ($\bar{X}=3.85$) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านสามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ ด้านการให้เกียรติคุ้มครองสิทธิสตรีและเด็กโดยเฉลี่ย ($\bar{X}=4.35$) รองลงมาคือด้านอนุรักษ์โบราณสถานและส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามโดยเฉลี่ย ($\bar{X}=4.11$) ด้านการประชุมกันเป็นนิตย โดยเฉลี่ย ($\bar{X}=3.78$) ด้านการเคารพนับถือเชื่อฟังผู้ใหญ่ หรือผู้บังคับบัญชาโดยเฉลี่ย ($\bar{X}=3.70$) ด้านการประชุมหรือเลิกประชุมอย่างพร้อมเพรียงกัน

* นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

และด้านการส่งเสริมปกป้องอันชอบธรรมต่อพระพุทธศาสนา มีค่าเท่ากัน โดยเฉลี่ย ($\bar{X}=3.68$)
และด้านการไม่บัญญัติหรือไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติตามใจชอบโดยเฉลี่ย ($\bar{X}=3.66$)

๒) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า
ประชาชนที่มี เพศและรายได้มีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้หลักอภิธานิยธรรมในการบริหารงาน
ของเทศบาลตำบลสันผักหวาน ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนที่มีอายุ,
ระดับการศึกษา และอาชีพ มีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕
จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

๓) แนวทางการนำหลักอภิธานิยธรรมไปประยุกต์ใช้การบริหารงานของเทศบาล พบว่า
การเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนในชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วม ทำให้การทำงานเป็นไปอย่างมีระบบสามารถ
นำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ตามวัตถุประสงค์ ซึ่งต้องมีการวางแผน การจัดองค์กร การบริหาร
บุคคล การสั่งการ การประสานงาน การตรวจสอบ และการประเมินผล โดยคำนึงถึงผลประโยชน์
ของส่วนรวม และประชาชนเป็นที่ตั้งเพื่อความร่มเย็นเป็นสุขอย่างยั่งยืน

Abstract

The objectives of this study were. 1) to study the opinion of people towards the application of Aparihaniyadhamma in administration of Sunpukwan sub-district municipality, Hangdong district, Chiang Mai province, 2) to compare the opinion of people towards the application of Aparihaniyadhamma in administration of Sunpukwan sub-district municipality, Hangdong district, Chiang Mai province, 3) to find out the guidelines of solving problem of people towards the application of Aparihaniyadhamma in administration of Sunpukwan sub-district municipality, Hangdong district, Chiang Mai province, and 4) to apply of Aparihaniyadhamma in administration of Sunpukwan sub-district municipality, Hangdong district, Chiang Mai province. The research used mixed methods research both quantitative research and survey research. The data of quantitative research were collected by using in-depth interview and the key of informants. The populations and samples were 7 villages and 18 year old upward, selected from people who live in Sunpukwan sub-district municipality, Hangdong district, Chiang Mai province. The methodology used R.V. Krejcie & Morgan formula for the sampling population (Krejcie and Morgan, 1970) with reliability equal to 95% and error equal to 5% of 12,785 people. A sample was selected from 375 persons and the analysis of data have been done by frequency, percentage, mean and standard deviation, in the case of two groups of independent variable and F-test by one way analysis for variance (One-way ANOVA), were analyzed using content analysis (Content Analysis Technique) with mixed methods research.

The findings of this research as follows :

1) The opinion of people towards the application of Aparihaniyadhamma in administration of Sunpukwan sub-district municipality, Hangdong district, Chiang Mai province. was overall at the high level ($\bar{X}=3.85$), When considering in each aspect as

follows : the respecting for women's right and children was ($\bar{X}$ =4.35, followed by the historic conservation and cultural traditions was ($\bar{X}$ =4.11, the regular meeting was ($\bar{X}$ =3.78, the respecting adult or commander was ($\bar{X}$ =3.70), the open meeting or the close meeting all together and the promotion, protection to Buddhism as the same mean was ($\bar{X}$ =3.68) and not make provision or not cancel the indulgent of law code was ($\bar{X}$ =3.66)

2) The comparison result of people opinion classified by personal factors, it was found that gender and income there was the opinion towards the application of Aparihaniyadhamma in administration of Sunpukwan sub-district municipality was not different and then rejected the hypothesis. The people who have age, education and occupation were significant differences at 0.05 levels. Then, accepted the hypothesis.

3) The application guidelines of to Aparihaniyadhamma in administration of municipality found that the opportunities all sectors in community into work participation systematically. It can perform to be the concrete object of objectives. There were planning, organizing resource management, command, coordination, checking and evaluation by considering common interest and people for sustainable peace.

บทนำ

การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเป็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการพัฒนาระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย มีความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งยึดหลักว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนจะช่วยพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้เจริญก้าวหน้าได้^๑ เพราะหมู่บ้าน/ชุมชนเป็นรากฐานสำคัญของประเทศ หากหมู่บ้าน/ชุมชนได้รับการพัฒนาและมีความเข้มแข็งประเทศก็จะมี ความเข้มแข็งและง่ายต่อการพัฒนาในด้านต่างๆ^๒ ดังนั้น ในการพัฒนาประเทศจึงต้องให้ความสำคัญกับหมู่บ้าน/ชุมชนเป็นหลัก เมื่อหมู่บ้าน/ชุมชนมีความเข้มแข็งประเทศก็จะสามารถเจริญก้าวหน้าไป สู่การพัฒนาและมีความยั่งยืนได้ สภาพปัญหาสังคมของประเทศไทยในปัจจุบันเกิดความขัดแย้ง ทางด้านความคิดมีการแบ่งฝักแบ่งฝ่ายขาดความสามัคคีในหมู่คณะ จนแผ่ขยายลุกลามไปทั่วประเทศ และในทุกชุมชน เทศบาลตำบลสันผักหวาน เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีทรัพยากรบุคคล และเจ้าหน้าที่ ทำหน้าที่ในการบริหารงานของเทศบาล แต่ในขณะเดียวกันการบริหารงานภายใต้ ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด และการแบ่งฝักแบ่งฝ่ายในทางการเมืองในระดับชาติ ซึ่งส่งผลขยายไปถึง ในระดับชุมชนในเขตเทศบาลตำบลสันผักหวาน ประชาชนในท้องถิ่นมีการแบ่งข้างเป็นเสื้อแดง เสื้อเหลือง ซึ่งผู้มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน บริหารงานอยู่

^๑ จตุพร ผ่องสุข, “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่างอำเภอหนองพอกจังหวัดร้อยเอ็ด”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๕๐), หน้า ๒.

^๒ พระอริการโสภา ผลญาโณ (มีตา), “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของวิสาหกิจชุมชนอำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗), หน้า ๒.

ท่ามกลางความขัดแย้งของประชาชน จนอาจกลายเป็นปัญหายั่งยืนในการแก้ไข เพื่อที่จะทำให้ทุกฝ่ายยอมรับได้โดยง่าย ผู้วิจัยจึงได้นำหลักธรรมที่เป็นประโยชน์เพื่อประยุกต์ใช้ในการบริหารงานภายใต้ความขัดแย้งของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน คือ หลักอปริหานิยธรรมหรือหลักธรรมอันเป็นที่ตั้งแห่งความไม่เสื่อมเป็นไปเพื่อความเจริญฝ่ายเดียวมี ๗ ประการ^๓ ได้แก่ ๑.ประชุมกันเป็นนิตย ๒.ประชุมหรือเลิกประชุมอย่างพร้อมเพียงกัน ๓.ไม่บัญญัติหรือไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติตามใจชอบ ๔.เคารพนับถือเชื่อฟังผู้ใหญ่หรือผู้บังคับบัญชา ๕.ให้เกียรติคุ้มครองสิทธิสตรีและเด็ก ๖.อนุรักษ์โบราณสถานและส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม ๗.ส่งเสริมปกป้องอันชอบธรรมต่อพระพุทธศาสนา หลักอปริหานิยธรรมเป็นหลักธรรมที่จะช่วยแก้ปัญหาความขัดแย้ง และช่วยเสริมสร้างให้เกิดความสมัคสามัคคีขึ้นในชุมชน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการประยุกต์ใช้หลักอปริหานิยธรรมในการบริหารงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน ว่ามีความสอดคล้อง และครอบคลุมกับสภาพปัญหาในชุมชนตลอดจนความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้ดีหรือไม่ เพื่อนำผลวิจัยที่ได้จากการศึกษาเสนอต่อผู้บริหารเทศบาล เพื่อพิจารณากำหนดเป็นนโยบาย ตลอดจนปรับปรุงเป็นแนวทางการบริหารให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ และมีประสิทธิภาพต่อไป

๑. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๑ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการประยุกต์ใช้หลักอปริหานิยธรรมในการบริหารงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

๑.๒ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการประยุกต์ใช้หลักอปริหานิยธรรมในการบริหารงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๓ เพื่อศึกษาถึงปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ปัญหาของประชาชนที่มีต่อการประยุกต์ใช้หลักอปริหานิยธรรมในการบริหารงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

๑.๔ เพื่อศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้หลักอปริหานิยธรรมในการบริหารงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

๒. ขอบเขตของการวิจัย

๒.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาโดยใช้กรอบของหลักอปริหานิยธรรม มี ๗ ประการ คือ ๑.ประชุมกันเป็นนิตย ๒.ประชุมหรือเลิกประชุมอย่างพร้อมเพียงกัน ๓.ไม่บัญญัติหรือไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติตามใจชอบ ๔.เคารพนับถือเชื่อฟังผู้ใหญ่หรือผู้บังคับบัญชา ๕.ให้เกียรติคุ้มครองสิทธิสตรีและเด็ก ๖.อนุรักษ์โบราณสถานและส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม ๗.ส่งเสริมปกป้องอันชอบธรรมต่อพระพุทธศาสนา โดยนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

๒.๒ ขอบเขตด้านตัวแปร ตัวแปรต้น (Independent Variables) ได้แก่ ปัจจัยบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการประยุกต์ใช้หลักอปริหานิยธรรมในการบริหารงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

^๓ ส.ท. ๑๐/๑๓๑-๑๓๕/๗๗-๘๑.

๒.๓ ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากรในเขตเทศบาลตำบล สันผักหวาน จำนวน ๓๗๕ คน จากประชาชนจำนวน ๑๒,๗๘๕ คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key Informant) ซึ่งผู้วิจัยสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ครั้งนี้ จำนวน ๙ รูป/ คน

๒.๔ ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่ หมู่ที่ ๑ บ้านสันผักหวานหลวง, หมู่ที่ ๒ บ้านต้นจ้าว, หมู่ที่ ๓ บ้านท่าผาญู, บ้านใหม่, หมู่ที่ ๔ บ้านป่าตาล, หมู่ที่ ๕ บ้านบ่อ,บ้านยังเปา,บ้านสันป่าตัน, หมู่ที่ ๖ บ้านข้าวเต็ง, บ้านน้อย,บ้านทิวทุ่ง, และหมู่ที่ ๗ บ้านสันผักหวานน้อย

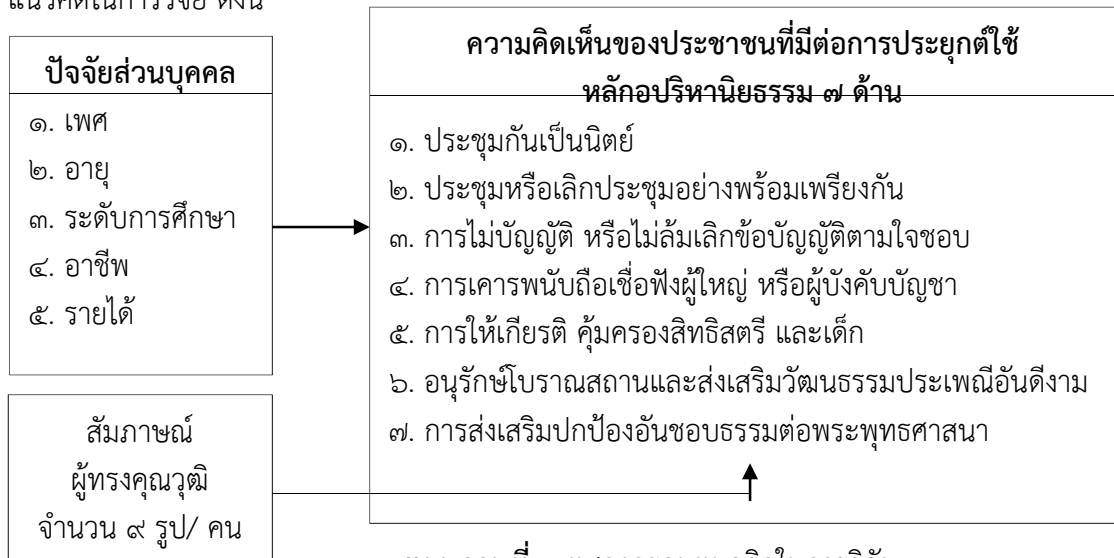
๒.๕ ขอบเขตด้านระยะเวลา ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเริ่มตั้งแต่ เดือนสิงหาคม ๒๕๕๘ ถึง เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ รวมระยะเวลา ๖ เดือน

๓. สมมติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มี เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, อาชีพ และรายได้ ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรมในการบริหารงานของเทศบาล ตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน

๔. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรมในการบริหารงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน” ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิดทฤษฎี และผลงานที่เกี่ยวข้องกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ ๑ แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

๕. วิธีดำเนินการวิจัย

๕.๑ รูปแบบการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

๕.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๕.๒.๑ ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลสันผักหวาน จำนวน ๑๒,๗๘๕ คน

๕.๒.๒ กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยการเทียบตารางของ เครซีและมอแกน^๔ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชากรในเขตเทศบาลตำบลสันผักหวาน ที่มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปี ขึ้นไป จำนวน ๓๗๕ คน

๕.๒.๓ ผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key Informant) ซึ่งผู้วิจัยสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ครั้งนี้ จำนวน ๙ รูป/ คน ได้แก่ ๑) พระสงฆ์ ๑ รูป, ๒) ข้าราชการการเมือง ๖ คน, และ ๓) ตัวแทนประชาชน ๒ คน

๕.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นตามกรอบของ “การประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรมในการบริหารงาน ของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่” และผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสัมภาษณ์ที่ใช้เป็นแบบมีโครงสร้าง (Structured Interview)

๕.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

๑. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถามแล้วนำมาคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการบันทึกคะแนนแต่ละข้อของแต่ละคนลงในแบบลงรหัส (Coding Form)

๒. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

๓. สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายของกลุ่มตัวอย่างข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ วิเคราะห์ โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

๔. สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สำหรับสมมติฐานการวิจัย เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นการประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรมในการบริหารงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ โดยจำแนกปัจจัยบุคคล สถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-Test) ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีการหาผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD)

^๔อุเทน ปัญโญ. รศ., *ระเบียบวิธีวิจัย*, พิมพ์ครั้งที่ ๑๒, (เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยนอร์ท), ๒๕๕๖, หน้า ๑๔๐.

๖. ผลการวิจัย

๖.๑ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ๒๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๙๐ และเป็นเพศหญิง ๑๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๑๐ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๓๖-๔๕ ปี จำนวน ๑๐๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๗๐ น้อยที่สุด อายุ ระหว่าง ๑๘-๒๕ ปี กับ อายุ ๖๖ ปีขึ้นไป มีจำนวนเท่ากัน ๒๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๗๐ ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน ๑๕๔ คน คิดเป็น ร้อยละ ๔๑.๑๐ และน้อยที่สุด สูงกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๖๐ อาชีพส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง จำนวน ๑๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๑๐ และน้อยที่สุดได้แก่นักเรียน/นักศึกษา จำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๙๐ ส่วนใหญ่มีรายได้ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท ขึ้นไปจำนวน ๒๐๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๒๐ และน้อยที่สุดมีรายได้ตั้งแต่ ๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไปจำนวน ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๙๐

๖.๒ การประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรมในการบริหารงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรมมาใช้ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =๓.๘๕) เมื่อพิจารณารายด้าน สรุปได้ดังนี้ ด้านการให้เกียรติ คู่ครองสิทธิสตรี และเด็กมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =๔.๓๕) รองลงมาคือ ด้านอนุรักษ์โบราณสถานและส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =๔.๑๑) ด้านการประชุมกันเป็นนิตย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =๓.๗๘) ด้านการเคารพนับถือเชื่อฟังผู้ใหญ่ หรือผู้บังคับบัญชา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =๓.๗๐) ด้านการประชุม หรือเลิกประชุมอย่างพร้อมเพรียงกัน และด้านการส่งเสริมปกป้องอันชอบธรรมต่อพระพุทธศาสนา มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}$ =๓.๖๘) และด้านการไม่บัญญัติ หรือไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติตามใจชอบ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =๓.๖๖)

๖.๓ ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มีเพศ, และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรมในการบริหารงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มีอายุ, ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรมในการบริหารงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

๖.๔ ผลการสัมภาษณ์

๑) ด้านการประชุมกันเป็นนิตย คือ ประสานงานร่วมมือกัน เพื่อวางแผนการทำงานร่วมกับหลายภาคส่วน ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสังคม ชุมชนท้องถิ่น และประเทศชาติ

๒) ด้านการประชุมหรือเลิกประชุมอย่างพร้อมเพรียงกัน คือความสามัคคีในหมู่คณะ ทุกภาคส่วนของสังคม ชุมชน ร่วมมือร่วมใจกันวางแผนการทำงานด้วยความพร้อมเพรียง

๓) ด้านการไม่บัญญัติหรือไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติตามใจชอบ มีการบริหารงานโดยยึดหลักความถูกต้องชอบธรรม ยึดหลักของกฎหมายบ้านเมืองให้เกิดความเป็นธรรม ขึ้นในสังคม ชุมชน

๔) ด้านการเคารพนับถือเชื่อฟังผู้ใหญ่หรือผู้บังคับบัญชา โดยการยึดถือเป็นธรรมเนียมปฏิบัติที่สืบทอดกันมาให้ความเคารพนับถือผู้บังคับบัญชา

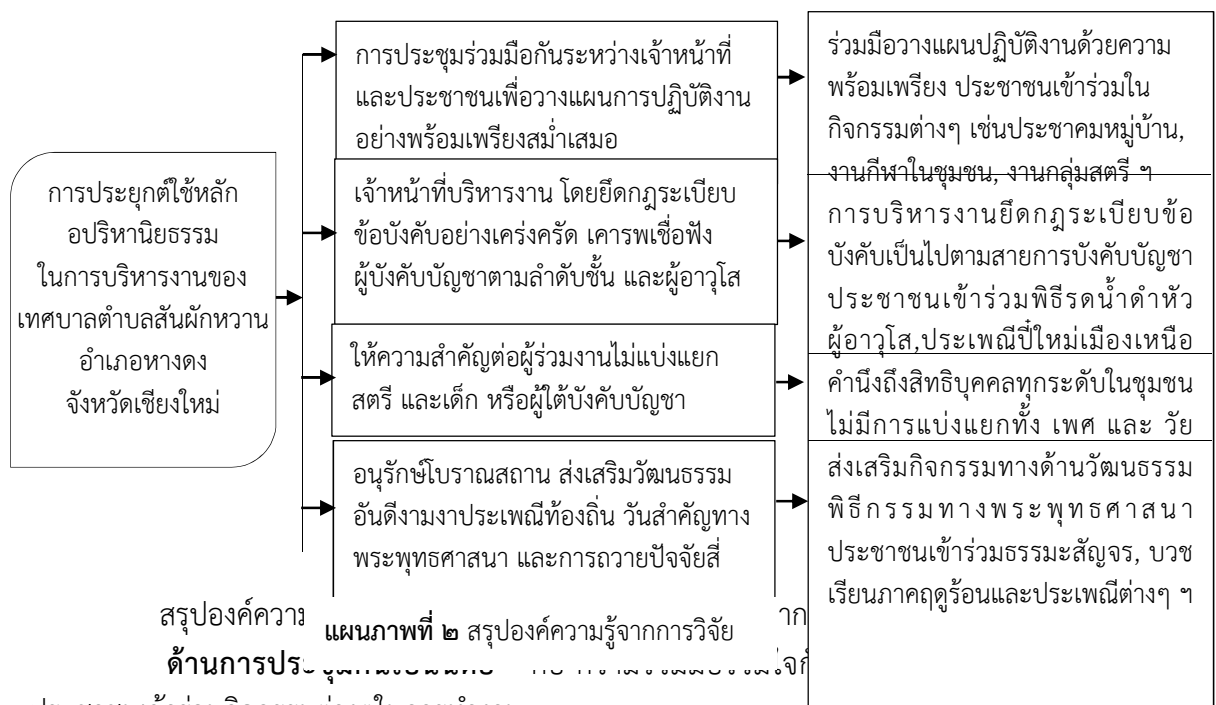
๕) ด้านการให้เกียรติคุ้มครองสิทธิสตรีและเด็ก ไม่แบ่งชนชั้น ไม่แบ่งเขาแบ่งเรา ไม่แบ่งแยกกัน ไม่ข่มเหงกัน อาศัยอยู่ร่วมกันในสังคม ชุมชนท้องถิ่นเป็นด้วยความสงบร่มเย็นเป็นสุข

๖) ด้านอนุรักษ์โบราณสถาน และส่งเสริมรักษาวัดวัฒนธรรม ประเพณีอันดีงาม มีการทำนุ บำรุง สถานที่ที่สำคัญๆในชุมชน และส่งเสริมให้มีพิธีกรรมต่างๆตามธรรมเนียมที่เคยปฏิบัติกันมา

๗) ด้านการส่งเสริมปกป้องอันชอบธรรมต่อพระพุทธศาสนา มีการส่งเสริมงานทางด้านพระพุทธศาสนา และจัดให้มีพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาขึ้นอย่างต่อเนื่อง

๗. สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยทำให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการประยุกต์ใช้หลักอปริหานิยธรรมในการบริหารงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน รวมทั้ง ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ปัญหา โดยสรุปเป็นแผนภาพองค์ความรู้ได้ดังนี้

ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆในการทำงาน

ด้านการประชุมหรือเลิกประชุมอย่างพร้อมเพรียงกัน คือ มีความตั้งใจในการทำงานด้วยความพร้อมเพรียง และมีความสามัคคีร่วมมือกันเสมอต้นเสมอปลาย

ด้านการไม่บัญญัติ หรือไม่ลั่นเลิกข้อบัญญัติตามใจชอบ คือ ยึดมั่นในกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ ในการปฏิบัติงานด้วยความชอบธรรมไม่ลำเอียงหรือเลือกข้าง

ด้านการเคารพนับถือเชื่อฟังผู้ใหญ่ หรือผู้บังคับบัญชา คือ บริหารงานเป็นไปตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ในระเบียบวาระ รวมทั้งให้เกียรติผู้อาวุโส และผู้บังคับบัญชา

ด้านการให้เกียรติคุ้มครองสิทธิสตรี และเด็ก คือมีความเสมอภาคกันในสังคมและปฏิบัติต่อกันด้วยความเท่าเทียมไม่แบ่งแยกเพศและวัย

ด้านการอนุรักษ์โบราณสถาน และส่งเสริมรักษาวัฒนธรรม ประเพณีอันดีงาม คือ ดูแล
ทางด้านพระพุทธศาสนา ส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรม

ด้านการส่งเสริมปกป้อง อันชอบธรรมต่อพระพุทธศาสนา คือ ให้ความสำคัญต่อ
พระพุทธศาสนา สนับสนุนการจัดให้มีพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องในทางพระพุทธศาสนา อย่างต่อเนื่อง

๘. ข้อเสนอแนะทั่วไป

๑. เทศบาลควรสนับสนุนให้มีการศึกษาหลักการบริหารนิยธรรม ภายในองค์กร
๒. ควรนำเอาหลักการบริหารนิยธรรมไปปฏิบัติใช้ให้เกิดประโยชน์ และเห็นเป็นรูปธรรม
๓. ควรส่งเสริมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา และประเพณี วัฒนธรรมของท้องถิ่น

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์. พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

จตุพร ผ่องสุข. “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่างอำเภอ
หนองพอกจังหวัดร้อยเอ็ด”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.

บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๕๐.

พระอธิการไสว ผลญาโณ (มีตา), “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของวิสาหกิจชุมชนอำเภอบ้านไร่
จังหวัดอุทัยธานี”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย :

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗.

อุเทน ปัญโญ. รศ. ระเบียบวิธีวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ ๑๒. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยนอร์ท, ๒๕๕๖.